

Ózbekistan Respublikası
Mektepke shekemgi hám mektep
bilimlendiriw ministrliǵı
2024-2025 oqıw jılı
I-sherek
Qánigelik pánlerden shereklik summativ
baxalaw test sorawları.
7-klass
1-variant

1-20 matematika, 21-35 qoraqalpoq tili va adabiyoti, 36-45 biologiya
 (B-biliw; Q-qollaw; M-Pikirlewge baylanıshlı test sorawları)

Oqıwshı (F.A.Á).....

1. (B 1,5 ball) Berilgen qawsırmalı ańlatpalarda qawsırmalardı ashıń hám durıs juwaplardı sáykes qoyıń.

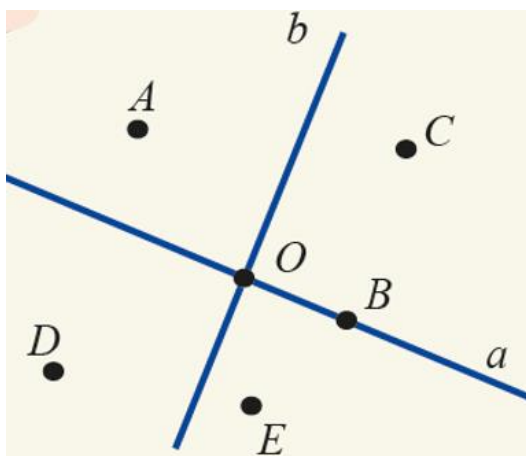
I. $+(a + b - c)$	A. $a + b - c$
II. $-(-a + b + c)$	B. $a + b + c$
III. $-(-a - b - c)$	C. $a - b - c$
	D. $-a + b - c$

A) I-D, II-A, III-B   B) I-A, II-C, III-B   C) I-A, II-B, III-C   D) I-D, II-B, III-A

2. (B 1,5 ball) 0,00134 sanın standart túrde jazıń.

A) $134 \cdot 10^{-5}$ B) $1,34 \cdot 10^3$ C) $13,4 \cdot 10^{-4}$ D) $1,34 \cdot 10^{-3}$

3. (B 1,5 ball) Berilgen súwretten paydalanıp, a tuwrıǵa da, b tuwrıǵa da tiyisli bolmaǵan noqatlardı tabıń.

A) A, D, C hám E

B) O hám B

C) O

D) A hám B

4. (B 1,5 ball) Tómenđegi keŧede múyeshler hám múyesh túrleriniń atları keltirilgen. Múyeshlerdiń ólshemine qaray olardıń túrleri sáykes qoyılǵan. Tómenđegi tastıyıqlawlardıń durıs yaƧı nadurıs ekenligin anıqlań.

№	Tastıyıqlawlar	durıs	nadurıs
1	145° - doǵal múyesh		
2	180° - doǵal múyesh		
3	89° - súyir múyesh		

- A) nadurıs, durıs, durıs;   B) durıs, nadurıs, durıs;
C) durıs, nadurıs, nadurıs;   D) nadurıs, durıs, nadurıs;

5. (Q 2 ball) Algebralıq ańlatpanıń berilgen sanlarda mánisin tabıń.

$$2c - 3ab + 4bc; \quad a = 1; b = 3; c = 2$$

- A) -1 B) 11 C) 19 D) -9

6. (Q 2 ball) Jolawshı awıldan shıǵıp, qalaǵa qaray júrdi. Ol x kilometr piyada júrgeninen keyin avtobusqa otırdı hám avtobusta t saatta qalaǵa jetip keldi. Eger avtobus 55 km/h tezlik penen háreketlengen bolsa, awıl menen qala arasındaǵı S aralıqtı tabıń.

- A) $S = x + 55t$ B) $S = (x + 55)t$ C) $S = xt + 55$ D) $S = 55t - x$

7. (Q 2 ball) Esaplań:

$$\frac{5^{17} \cdot 6^{41}}{5^{15} \cdot 6^{42}}$$

- A) $\frac{25}{6}$ B) $\frac{5}{6}$ C) $\frac{6}{25}$ D) $\frac{6}{5}$

8. (Q 2 ball) 16^{18+n} sanı 2^{69+4n} sanınan neshe ese úlken?

- A) 2   B) 4   C) 8   D) 16

9. (Q 2 ball) Biraǵzalını standart túrge keltiriń.

$$abc^2 \cdot 2ab^3c \cdot 6abc$$

- A) $12a^3b^4c^4$ B) $12a^3b^5c^4$ C) $12a^3b^5c^5$ D) $12a^4b^5c^4$

10. (Q 2 ball) Qawsırmalardı ashıń hám uqsas aǵzalardı jıynań:

$$-4a + 5(3a - 2b) - 3(b - 3a)$$

- A) $16a - 13b$ B) $20a$ C) $-20a + 13b$ D) $20a - 13b$

11. (Q 2 ball) Qawsırmalardı ashıń hám uqsas aǵzalardı jıynań:

$$(6x^3 + 7x^2) + (-9x^3 + x^2) + (-10x^3 - 4x^2)$$

- A) $13x^3 - 4x^2$ B) $13x^3 - 10x^2$ C) $-13x^3 + 4x^2$ D) $7x^3 + 8x^2$

12. (Q 2 ball) Kópaǵzalılardı kóbeytiń:

$$(2a - 5b)(4a^2 + 10ab + 25b^2)$$

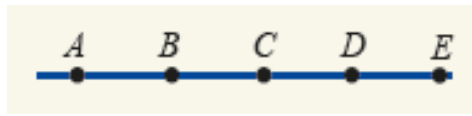
- A) $8a^3 - 125b^3$ B) $8a^3 + 125b^3$ C) $8a^3 + 50ab + 125b^3$ D) $8a^3 - 60ab$

13. (Q 2 ball) Belgisiz kóbeytiwshini tabıń:

$$-24x^2 - 15x + 32x + 20 = (8x + 5) \cdot (?)$$

- A) $(4x + 3)$ B) $(4 + 3x)$ C) $(4x - 3)$ D) $(4 - 3x)$

14. (Q 2 ball) AB , BC , CD hám DE kesindiler óz ara teń (súwretke qarań). Eger $AD = a$ bolsa, BE kesindiniń uzınlıǵı nege teń boladı?

- A) a B) $2a$ C) $\frac{4a}{3}$ D) $\frac{2a}{3}$

15. (Q 2 ball) Eger qońsilas múyeshlerdiń biri ekinshisinen on bir ese úlken bolsa, usı múyeshlerdiń ayırmasın tabıń.

- A) 150° B) 15° C) 165° D) 120°

16. (Q 2 ball) Saat mili 24 minutta neshe gradusqa burıladı?

- A) 12° B) 24° C) 36° D) 8°

17. (Q 2 ball) Tómenдеgi tastıyıqlawlar ishinen nadurısın tabıń.

- A) Eń úlken xorda diametr boladı.
 B) Tuvrı múyeshke qońsilas múyesh te tuvrı boladı
 C) AB nurdı BA nur dep te ataw múmkin.
 D) Qońsilas múyeshlerdiń bissektisaları óz ara perpendikulyar boladı

18. (Q 2 ball) Uzunlıđı 12 cm bolđan AB kesindi berilgen. AB nurda sonday C noqat jaylasqan bolıp, $AC + BC = 14$ cm teńlik durıs boladı. C noqattıń jaylasqan ornın tabıń.

- A) C noqat A hám B noqatlar arasında
 B) C noqat AB nurda B noqattan keyin 1 cm uzaqlıqta
 C) C noqat AB nurda B noqattan keyin 0,5 cm uzaqlıqta
 D) teńlik durıs bolatuğında etip C noqattı jaylastırıp bolmaydı

19. (M 3 ball) $16^{19} \cdot 25^{39}$ kóbeyme neshe tańbalı san boladı?

- A) 76 tańbalı   B) 78 tańbalı   C) 75 tańbalı   D) 58 tańbalı

20. (M 3 ball) Saat 11 den 10 minut ótken waqıt (11:10) ta saattıń saat hám minut milleri arasındađı kishi múyeshti tabıń.

- A) 82° B) 95° C) 85° D) 92°

21. (B - 2 ball) *Bilgish, adımla, ıssılay* sózleri qaysı usılda jasalđan?

- A) qosımta qosılıw   B) sóz qosılıw
 C) birigiw   D) dizbeklesiw

22. (Q - 2,8 ball) Berilgen sinonim sózler qaysı sóz shaqaplarına tiyisli ekenligin tabıń.

1. Adam – insan, aspan – kók	A. atlıq
2. Dana – aqıllı, súykimli – jağımlı	B. feyil
3. Joqarı – tóbe, solđa – shepke	C. ráwish
4. Kúliw – jimıyıw, tuwılıw-dúnyađa keliw	D. kelbetlik

- A) 1-B, 2-D, 3-A, 4-C   B) 1-A, 2-D, 3-C, 4-B

- C) 1-D, 2-C, 3-B, 4-A   D) 1-A, 2-B, 3-D, 4-C

23. (Q - 2,8 ball) Tómenдеgi sózlerdiń qaysı qubılısqa tiyisli ekenligin tabıń.

1. kran, traktor	A. proteza
2. stakan, ráwish	B. epentaza
3. jamđır, ókpe	C. metateza
4. blank, Minsk	D. epiteza

- A) 1-B, 2-A, 3-C, 4-D   B) 1-B, 2-A, 3-D, 4-C
C) 1-D, 2-C, 3-A, 4-B   D) 1-C, 2-B, 3-D, 4-A

24. (Q - 2,8 ball) Qaysı qatarda eliziya qubılısına ushırağan sózler bar?

- A) Altaw ala bolsa, awızndağısın aldıradı
B) Awılımniń qawının sağındım
C) Qaraqalapaqlar – áyyemgi xalıq
D) Bilimi kúshli birdi jıǵadı

25. (Q - 2,8 ball) Gápte qanday almasıq sóz túsirilip qaldırılǵanın tabıń.

1. _____ *menen sáwbetles bolǵanımnan quwanışlıman* 2. _____ *bergen másláhátińiz ushın raxmet!*

- A) siziń, maǵan   B) saǵan, maǵan
C) sizden, meniń   D) sizdiń, maǵan

26. (Q - 2,8 ball) Gápte mánisi boyınsha qanday almasıqlar qatnasqan? *Hár bir mámleket óziniń qaysı rawajalıw jolınan barıwı kereliklin álleqashan belgilep alǵan bolıwı tiyis.*

- A) belgisizlik, jámlew, soraw almasıǵı
B) belgilew, ózlik, soraw, belgisizlik almasıǵı
C) bolımsızlıq, betlik, jámlew almasıǵı
D) siltew, soraw, belgisizlik almasıǵı

27. (Q - 2,8 ball) Juwaplardan bolımsızlıq hám siltew almasıqları bar gápti tabıń.

- A) Bazıbir oqıwshılar keleshegi haqqında ele oylanǵan emes.
B) Ol kisiniń kelbeti heshqashan yadımnan shıqpaydı.
C) Men heshqashan sabaqtan qalıp kórmegenmen.
D) Ol heshkim menen sanaspay jumıs isleydi.

28. (B - 2 ball) «Qızlar úyge kir» qosıǵınıń avtorın tabıń.

- A) I.Yusupov   B) T.Jumamuratov
C) U.Xojanazarov   D) xalıq qosıǵı

29. (B - 2 ball) Qaysı xalıq awızeki dóretpesinde qız-jigitler bellesedi?

- A) sheshenlik aytıs   B) shayırlar aytısı
C) bilimler bellesiwi   D) juwap aytıs

30. (B - 2 ball) I. Yusupovtıń «Qara tal» qosıǵında ne haqqında sóz etiledi?

- A) baxıtlı balalıq   B) ana mehri
C) tuwǵan jer táriypi   D) milliy ayaq oyınları

31. (Q - 2,8 ball) I.Yusupovtıń «Ana» qosıǵındaǵı ajratıp kórsetilgen sóz qanday mınide qollanılǵan?

Aq sútińdi garıstırıp qanıńa,

Háwletip kóterdiń ala qanıńa.

- A) aralastırıp   B) óshegisip   C) aǵızıp   D) tógip

32. (Q - 2,8 ball) Omar Hayyamǵa tiyisli rubayı qatarın orın tártibi menen durıs jayǵastırıń.

1. kelgenler 2. suwında 3. dúnyaǵa 4. tamshı

- A) 3, 1, 4, 2   B) 3, 4, 2, 1   C) 1, 2, 3, 4   D) 2, 4, 3, 1

33. (Q - 2,8 ball) Berilgen sózlerdiń mánilerin durıs sáykeslendirin.

1. ótkir mánili sóz	A. qorıq
2. mal jayıw qadaǵan jer	B. kovboylar
3. sharwa atlılar	C. mil
4. shama menen 1600 m	D. aforizm

A) 1-C, 2-A, 3-B, 4-D   B) 1-A, 2-D, 3-C, 4-B

C) 1-D, 2-A, 3-B, 4-C   D) 1-B, 2-C, 3-D, 4-A

34. (Q - 2,8 ball) K.Allambergenovtıń «Bala hám kúshik» gúrrińinde ne sebepten kúshik qızǵısh tartqan qaǵazǵa qarap muńayıp turdı?

A) kúshik óz úyiniń súwretin tanıǵanı ushın

B) qaǵazdaǵı jazıwdı oqıy almaǵanına

C) balanıń súwretin kórgeni ushın

D) adamlardıń tábiyattı pataslaǵanına

35. (P - 4 ball) E.Tompсениń «Jabayı jorǵa» gúrrińinde ne sebep Djo qara atı qolǵa kiritiwdi oyladı?

A) jabayı atlardı ayaǵanı ushın

B) jabayı jorǵanı jaqınnan tamashalaw ushın

C) góshin deńgene qılıw ushın

D) tez bayıp ketiw ushın

36. (B 2,5 ball) Asxana stolı ústinde qumırsqalar payda bolıp qalıwın kóp baqlaǵansız. Anvar qumırsqalar sanı nan, qaynatılǵan kartoshka bóleklerine qaraǵanda qawın hám ǵarbız sıyaqlı ónimlerde kóbirek bolıwın gúzetti. Anvardıń kónlikpeleri qaysı izertlew metodına sáykes keledi.

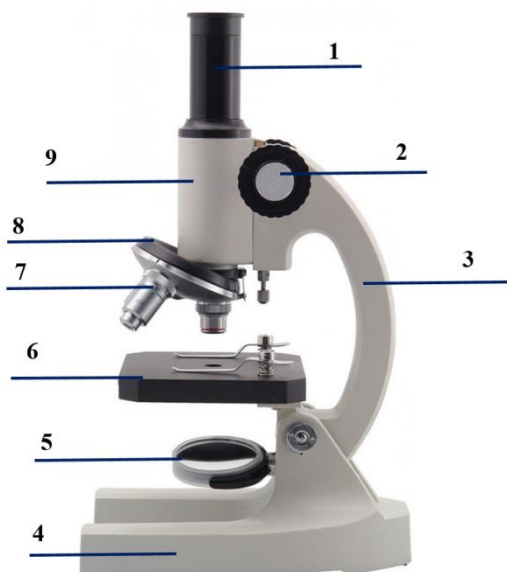
A. baqlaw   B. tájriybe   C. salıstırıw   D. ilimiy dálil

37. (B 2,5 ball) Tamırpaqalǵa iye ósimliklerdi anıqlań.

A. boyan, gúlsafsar   B. qamıs, geshir

C. kartoshka, shayıǵúl   D. ǵumay, kartoshkagúl

38. (B 2,5 ball) Jaqtılıq mikroskopınıń 9-sanı menen kórsetilgen bólimi atı berigen juwap variantın anıqlań?

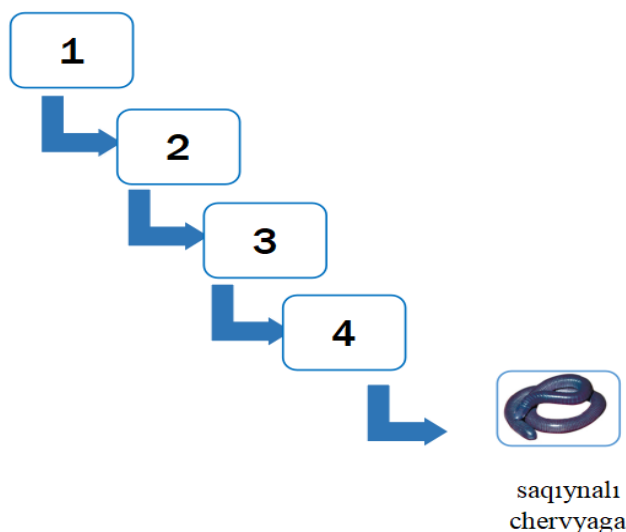
A. obyektiv

B. makrovint

C. shtativ

D. tubus

39. (Q 4,5 ball) Sxemada keltirilgen sanlar izbe-izliginde saqıynalı chervyaganıń sistematalıq birlikleri durıs berilgen juwap variantın anıqlań.

- A. xordalılar ⊃ omırtqalılar ⊃ reptiliyalar ⊃ jılanlar
- B. xordalılar ⊃ omırtqalılar ⊃ reptiliyalar ⊃ tangachalılar
- C. omırtqalılar ⊃ xordalılar ⊃ amfibiyalar ⊃ ayaqsızlar
- D. xordalılar ⊃ omırtqalılar ⊃ amfibiyalar ⊃ ayaqsızlar

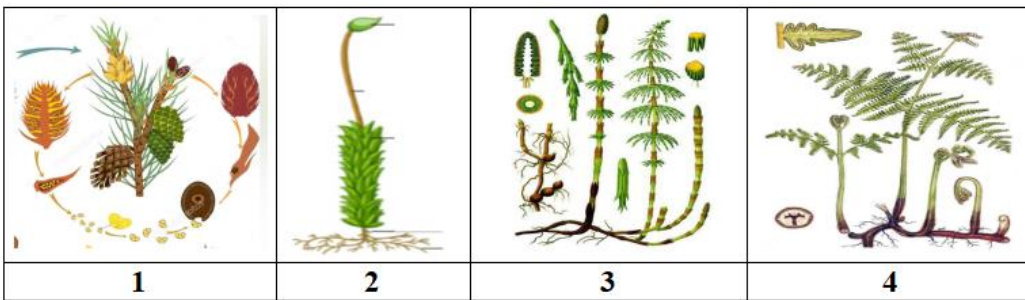
40. (Q 4,5 ball) Keste baǵanasında berilgen tiri organizmlerge tńn ózgesheliklerdi úyreniń. Úyrengen bilimlerińizden paydalanıp, keste qatarlarına sáykes keliwshi protoktistalar wákılleri atı durıs sáykeslestirilgen juwap variantın anıqlań.

(– yaq, + awa)

Organizm	xromotofor	Kóp kletkalı	tallom	parazit
1	+	+	+	–
2	+	–	+	–
3	–	–	–	+

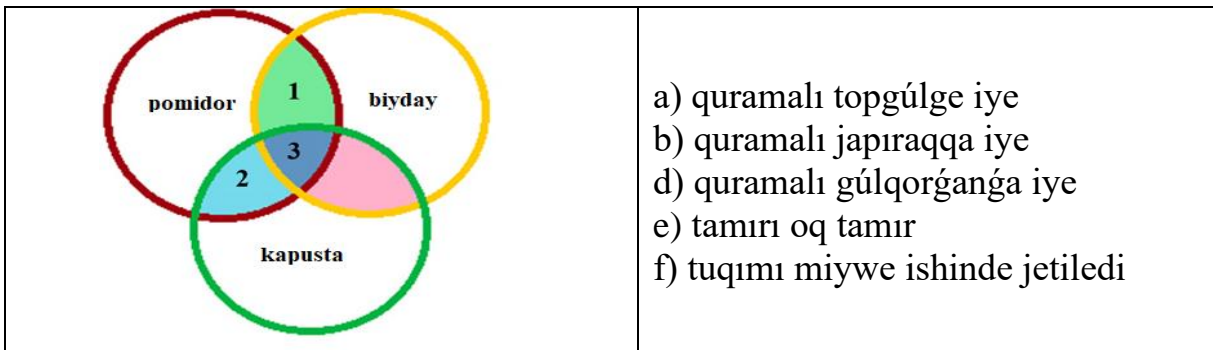
- A. 1 – ulotriks; 2 – xlorella 3– leyshmaniya
- B. 1 – xlomidomanada; 2 – ulva; 3 – ish burıw amyobası
- C. 1 – xlorella; 2 – ulva; 3– infuzoriya tufelka
- D. 1 – spirogira 2 – nemalion; 3 – tırıspa vibrionı

41. (Q 4,5 ball) Sxemada belgisiz ósimlikke berilgen qásiyetlerdi úyreniń. Tómeńde berilgen ósimlik súwretlerinde sxemaǵa sáykes keliwshi ósimlikti anıqlań.

A. 1- ósimlik   B. 3- ósimlik   C. 4- ósimlik   D. 2- ósimlik

42. (Q 4,5 ball) Diagrammada berilgen ósimlikler atın oqıń. Nomerler ornına ulıwma ózgeshelikler sáykes keliwshi durıs maǵlıwmatlar sáykeslesken juwap variantın anıqlań.

- a) quramalı topǵúlge iye
- b) quramalı japıraqqa iye
- d) quramalı gúlqorǵanǵa iye
- e) tamır oq tamır
- f) tuqımı miywe ishinde jetiledi

A. 1 – f; 2 –a; 3 – b   B. 1 – d; 2 –a; 3 – b
 C. 1 – a; 2 –d; 3 – f   D. 1 – a; 2 –b; 3 – f

43. (Q 4,5 ball) Úyrenen bilimlerińiz tiykarında berilgen maǵlıwmatlardan (a -f) paydalanıp, ósimlik hám haywan kletkasın uqsaslıq hám ózgeshelik táreplerin anıqlań. Tek haywan kletkaları ushın tiyisli qásiyetler keltirilgen juwap variantın anıqlań.

- a) kletka ishine zatlar fagacitoz usılda kiredi
- b) lizosoma kirgen azıqlardı tarqatadı
- d) Epiteliy kletkaları qorǵaw funkciyasına iye
- e) mitoxondriya energiya menen támiyinleydi.
- f) zapas sıpatında tiykarınan uglevodlar toplanadı

A. b, d

B. a, d

C. d, e

D. b, f

44. (Q 4,5 ball) Keste qatarlarında hám bağanalarında berilgen maǵlıwmatlardı analiz etiń. Kesteniń qaysı qatarlarında ósimlik hám olardıń toqımalarına tán ózgeshelikler muwapıq berilgen.

№	Ósimlik toqımalarına tán qásiyetler	kapusta	biyday
1	Suw ótkiziwshi tútikshe kletkaları arqalı tasıladı	awa	awa
2	Organikalıq zatlar elek tárizli tútikshe kletkaları arqalı tasıladı	awa	awa
3	Organikalıq zatlar elek tárizli tútikshe kletkaları arqalı tasıladı	yaq	awa
4	Kambiy kletkaları ósimlik organlarınıń enine ósiwin támiynleydi	awa	yaq

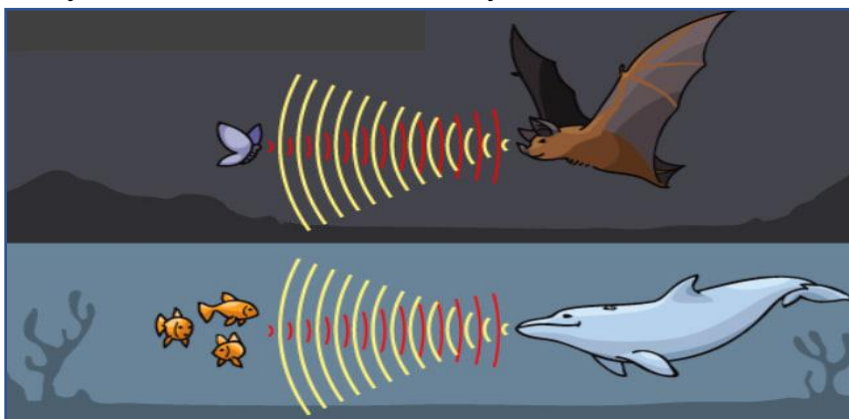
A. 2, 4

B. 1, 2

C. 1, 3

D. 2, 3

45. (M 5,5 ball) Súwrette delfinlar hám jarǵanatlardıń exolakaciya arqalı ań qılıw processleri kórsetilgen. Súwrette kórgenlerińiz hám alǵan bilimlerińiz tiykarında pikirleń. Qaysı haywanniń dawıs chastotası biyiklew boladı.

A. Jarǵanatlar túnde ań qıladı, qarańǵıda dawıstıń kóbirek jutılıwı sebepli jarǵanatlardıń dawıs chastotası joqarı boladı.

B. Jarǵanatlar ashıq atmosferada oljanı tutadı, atmosfera tıǵızlıǵı tómen bolǵanlıǵı sebepli jarǵanatlardıń dawıs chastotaları uzaǵıraqqa ketedi

C. Suwdıń tıǵızlıǵı hawaǵa qaraǵanda joqarı bolǵanlıǵı sebepli, dawıstıń tez tarqalıwı delfinlarda jarǵanatlardikine qaraǵanda tezirek qaytıp jańǵırıq beredi.

D. Hár eki haywan da tiykarınan oljaların birdey usılda tutıwǵa maslasqanlıqları sebepli dawıs chastotaları tezligi birdey rawajlanǵan.

PEDAGOGIK MAHORAT VA XALQARO
BAHOLASH ILMİY-AMALIY
MARKAZI